

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 18/09/2026

Της: Αθανασίου Μαρίας, Βουλευτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Την κ. Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: «Ασφαλιστική κάλυψη τέκνων με αναπηρία 67% και άνω που καθίστανται ορφανά και από τους δύο γονείς μετά την ενηλικίωσή τους»

Κυρίες Υπουργοί,

Τα τέκνα με αναπηρία 67% και άνω δύνανται, υπό τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, να λαμβάνουν παροχές υγειονομικής περίθαλψης ως μέλη οικογένειας άμεσα ασφαλισμένου γονέα. Παράλληλα, η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τη σύνταξη λόγω θανάτου και την ασφαλιστική ικανότητα των δικαιούχων τέκνων θανόντων ασφαλισμένων ή συνταξιούχων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4611/2019, στα δικαιούχα σύνταξης τέκνα θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου χορηγείται ασφαλιστική ικανότητα και παροχές υγειονομικής περίθαλψης σε είδος ακόμη και μετά το 24ο έτος της ηλικίας τους, όχι όμως πέραν της συμπλήρωσης του 35ου έτους.

Επιπλέον, για αμφοτερόπλευρα ορφανά τέκνα με συγκεκριμένες μορφές αναπηρίας και ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω προβλέπεται ειδικό καθεστώς σύνταξης λόγω θανάτου, υπό συγκεκριμένες σωρευτικές προϋποθέσεις.

Ωστόσο, ανακύπτει ζήτημα για την περίπτωση ενήλικου τέκνου με αναπηρία 67% και άνω το οποίο ήταν έμμεσα ασφαλισμένο μέσω ενός από τους γονείς του και, μετά τον θάνατο και των δύο γονέων, δεν εμπίπτει για οποιονδήποτε λόγο στις ειδικές προϋποθέσεις λήψης σύνταξης λόγω θανάτου ή δεν αποκτά αυτοτελή ασφαλιστική ικανότητα.

Το γεγονός ότι τα ενήλικα άτομα με αναπηρία 67% και άνω περιλαμβάνονται στις κατηγορίες των ανασφάλιστων που έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις δημόσιες δομές υγείας σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν. 4368/2016 διασφαλίζει την πρόσβαση στο δημόσιο σύστημα υγείας, δεν φαίνεται όμως να ταυτίζεται σε κάθε περίπτωση με την ύπαρξη αυτοτελούς ασφαλιστικής ικανότητας στον e-ΕΦΚΑ.

Η κατάσταση αυτή δημιουργεί εύλογο ζήτημα προστασίας ενός ιδιαίτερα ευάλωτου προσώπου, το οποίο όσο ζουν οι γονείς του μπορεί να έχει ασφαλιστική κάλυψη ως έμμεσο μέλος, ενώ μετά τον θάνατό τους η ασφαλιστική του κατάσταση εξαρτάται από επιμέρους προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ή από το καθεστώς περί ανασφάλιστων.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι κυρίες Υπουργοί:

1. Με ποια ακριβώς διάταξη ασφαρίζεται στον e-ΕΦΚΑ, μετά τον θάνατο και των δύο γονέων, ενήλικο άγαμο τέκνο με αναπηρία 67% και άνω που μέχρι τότε ήταν ασφαλισμένο ως έμμεσο μέλος γονέα;
2. Σε περίπτωση που το συγκεκριμένο πρόσωπο δικαιούται σύνταξη λόγω θανάτου, μέχρι ποιο χρονικό σημείο διατηρεί την ασφαλιστική του ικανότητα και τι προβλέπεται μετά τη συμπλήρωση του 35ου έτους της ηλικίας του;
3. Τι ισχύει για άτομο με αναπηρία 67% και άνω που καθίσταται ορφανό και από τους δύο γονείς αλλά δεν εμπίπτει στις ειδικές κατηγορίες αναπηρίας που προβλέπονται για την ειδική μεταχείριση των αμφοτερόπλευρα ορφανών τέκνων;
4. Υπάρχει δυνατότητα αυτοτελούς χορήγησης ασφαλιστικής ικανότητας από τον e-ΕΦΚΑ σε αμφοτερόπλευρα ορφανό άτομο με αναπηρία 67% και άνω, ανεξάρτητα από τη λήψη σύνταξης λόγω θανάτου; Εάν ναι, παρακαλείται το Υπουργείο να αναφέρει τη συγκεκριμένη νομοθετική διάταξη, εγκύκλιο ή διοικητική οδηγία βάσει της οποίας χορηγείται η ασφαλιστική ικανότητα. Εάν όχι, παρακαλείται το Υπουργείο να διευκρινίσει ποια ακριβώς παροχή και ποιο θεσμικό καθεστώς υποκαθιστά την ασφαλιστική ικανότητα του e-ΕΦΚΑ για το συγκεκριμένο άτομο.
5. Ποια είναι η αντιμετώπιση των περιπτώσεων όπου το άτομο με αναπηρία 67% και άνω είναι μεν δικαιούχο πρόσβασης στο δημόσιο σύστημα υγείας ως ανασφάλιστο, αλλά απαιτεί παροχές ή διαδικασίες για τις οποίες απαιτείται ασφαλιστική ικανότητα;
6. Υπάρχουν στοιχεία του e-ΕΦΚΑ για τον αριθμό των αμφοτερόπλευρα ορφανών ενηλίκων ατόμων με αναπηρία 67% και άνω που σήμερα διαθέτουν ασφαλιστική ικανότητα και, αντίστοιχα, για τον αριθμό εκείνων που καλύπτονται αποκλειστικά ως ανασφάλιστοι;
7. Προτίθενται τα συναρμόδια Υπουργεία να εξετάσουν ειδική νομοθετική ρύθμιση, ώστε τα αμφοτερόπλευρα ορφανά άτομα με αναπηρία 67% και άνω, τα οποία δεν διαθέτουν άλλη αυτοτελή ασφαλιστική βάση, να διατηρούν ασφαλιστική ικανότητα για όσο διάστημα πιστοποιείται η αναπηρία τους;
8. Ειδικότερα, προτίθεται η Κυβέρνηση να εξετάσει την αποσύνδεση της ασφαλιστικής προστασίας των συγκεκριμένων ατόμων από την ύπαρξη εν ζωή γονέα ή από την προσωρινή ιδιότητα του δικαιούχου σύνταξης λόγω θανάτου, ώστε η απώλεια και των δύο γονέων να μην οδηγεί σε απώλεια της ασφαλιστικής βάσης του ατόμου με αναπηρία;

Η ερωτώσα Βουλευτής

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ